

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.fma.b@regeringskansliet.se

Remissvar angående Betänkandet En ny riksbankslag (SOU 2019:46)

PTS uppdrag

Post- och telestyrelsen (PTS) är förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen (PTS instruktion). PTS har också enligt instruktion och regleringsbrev uppdrag som rör statens arbete med grundläggande betaltjänster samt ansvar för att ta fram föreskrifter (PTSFS 2015:1) med stöd av förordning (2014:139) om statligt stöd till tillhandahållare av grundläggande betaltjänster. Vidare har PTS sedan 1 januari 2020 fått ett tillsynsansvar gällande vissa kreditinstitut och filialer till utländska kreditinstituts skyldighet att tillhandahålla platser för kontantuttag och dagskassainsättningar i en betryggande utsträckning i landet¹. PTS är även bevakningsansvarig myndighet enligt förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap, med ansvar och särskilda uppgifter inom samverkansområdet teknisk infrastruktur.

PTS lämnar med utgångspunkt från myndighetens ansvarsområde följande synpunkter på slutbetänkandet ”En ny riksbankslag”.

Sammanfattning

PTS är överlag positiv till de förslag som lämnas i betänkandet.

PTS tillstyrker särskilt de förslag som syftar till att motverka sårbarheten i kontantinfrastrukturen och kontanthaneringskedjan i stort. Dessa förslag går i

---

¹ Se lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster, SFS 2019:1226

linje med PTS uppdrag om tillsyn över kreditinstituten så väl som PTS arbetet med tillgång till grundläggande betaltjänster.

PTS tillstyrker förslaget om en statlig myndighet med ett samlat planerings- och kontrollansvar (35.7.3) men anser dock att förslaget skulle innebära att totalt tre olika myndigheter, varav två lyder under regeringen, då har ansvar och arbetsuppgifter kopplade till betrodda tjänster och elektronisk identifiering. PTS menar att det enligt ansvarsprincipen vore mera ändamålsenligt om en aktör pekades ut och att denna aktör gavs det samlade planerings- och kontrollansvaret gentemot sådana företag som nu avses.

PTS synpunkter

34.3 Målet för Riksbankens verksamhet avseende kontanter.

PTS är positiv till det föreslagna målet för Riksbankens verksamhet avseende kontanter. Att Riksbanken får ett mål som stärker myndighetens ansvar inom kontantkedjan är positivt när tillgången till kontanter och infrastrukturen för kontanter blir allt mer sårbar. PTS har i olika sammanhang och rapporter² under de senaste åren uppmärksammat den tilltagande sårbarheten inom kontantinfrastrukturen, men samtidigt betonat att ansvaret för att det finns en rikstäckande infrastruktur, exempelvis att det finns aktörer som tillhandahåller värdetransporter och olika system och lösningar för kontantuttag, dagskassedeposering och betalningsförmedling över hela landet, ligger utanför myndighetens uppdrag och ansvarsområde. PTS har även betonat att PTS och länsstyrelsernas förutsättningar att finansiera betaltjänstombud för att trygga tillgången till grundläggande betaltjänster där marknadskrafterna inte räcker till är helt beroende av att det finns en rikstäckande betalinfrastruktur att utgå ifrån. Beaktat detta är det föreslagna målet och att Riksbanken får ett övergripande ansvar för kontanthanteringens både angeläget och välkommet. Målet är också förenligt med det av Riksdagen fastställda målet att alla i samhället ska ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga priser, vilket är det mål som PTS och länsstyrelserna arbetar mot i arbetet med grundläggande betaltjänster. Myndigheterna skulle genom detta förslag arbeta mot mål som samverkar och Riksbankens mål och ansvar inom kontanthanteringens skulle även främja PTS och länsstyrelsernas förutsättningar att arbeta med insatser för grundläggande betaltjänster.

34.4 Riksbankens uppgifter avseende kontanter

PTS ser positivt på den fördelning av ansvaret i kontantkedjan som framgår i figur 34.1 som förtydligar gränsen mellan Riksbankens ansvar, bankernas ansvar och statens ansvar (inbegripet PTS och länsstyrelserna) och att Riksbanken får ett övergripande ansvar att vid behov agera som koordinerande aktör vid problem i kontanthanteringens och i kontantkedjan (avsnitt 34.4.5)

---

² Se t.ex. PTS återslag av 2019 års arbete med grundläggande betaltjänster, PTS-ER-2020-06

34.4.4 Uppgiften att ha ett övergripande ansvar för kontanthanteringen

PTS vill betona att myndigheten redan idag har en god samverkan med Riksbanken och övriga berörda myndigheter, och ser mycket positivt på att fortsätta att ytterligare stärka denna samverkan, bland annat inom kontanthanteringsrådet men även inom ramen för våra övriga kontakter och samarbetsforum.

34.4.5 Riksbankens ansvar vid problem i kontanthanteringen

Den osäkerhet som råder idag om vem som kan och bör agera vid kritiska marknadsförändringar är ett problem som skulle kunna hindra en effektiv lösning i en krisituation. Att Riksbanken har det övergripande ansvaret vid problem i kontanthanteringen, exempelvis om ett systemviktigt företag lägger ner sin verksamhet i delar eller hela landet, anser PTS är positivt.

35.7.3 Vilka aktörer ska omfattas av Riksbankens planerings- och kontrollansvar?

Kommittén föreslår att Riksbanken ska ha ett planerings- och kontrollansvar i förhållande till sådana näringsidkare inom kontanthanteringen som är av särskild betydelse för genomförandet av betalningstransaktioner i Sverige i frågor som rör krisberedskap och höjd beredskap. Som exempel på en sådan aktör nämner kommittén företag som tillhandahåller e-legitimation för inloggning till internetjänster, t.ex. Finansiell ID-Teknik BID AB (Bank-ID).

Bank-ID och andra motsvarande elektroniska legitimationssystem är enligt PTS mening närmast jämförbara med pass, körkort och andra fysiska identifikations- och legitimationshandlingar. Elektronisk identifiering och betrodda tjänster har vidare ett mycket bredare användningsområde än identifikation och legitimering vid vissa elektroniska betalningar. Sådana tjänster används regelmässigt av både myndigheter och privata företag för att möjliggöra säkra inloggnings till elektroniska tjänster, såsom t.ex. elektroniska brevlådor, sjukvårdskontakter m.m. Elektroniska identifieringar och betrodda tjänster är reglerade på EU-nivå genom eIDAS-förordningen, som är uppdelad i två delar. Den första delen behandlar elektronisk identifiering, för vilket Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) är ansvarig myndighet. Den andra delen behandlar betrodda tjänster, vilket PTS ansvarar för.

PTS ansluter sig till vad kommittén uttalar om Bank-ID och liknande aktörers betydelse för genomförandet av elektroniska betalningar. PTS anser i likhet med kommittén att det behövs en statlig myndighet med ett samlat planerings- och kontrollansvar syftande till att dessa aktörer ska kunna fortsätta agera även under kriser och under höjd beredskap. Den av kommittén föreslagna ordningen skulle emellertid innebära att totalt tre olika myndigheter, varav två lyder under regeringen, skulle ha ansvar och arbetsuppgifter kopplade till betrodda tjänster och elektronisk identifiering. PTS anser att det i enlighet med ansvarsprincipen vore mera ändamålsenligt om en aktör pekades ut och att denna aktör gavs det samlade planerings- och kontrollansvaret gentemot sådana företag som nu avses.

Yttrandet har beslutats av divisionschefen Björn Blondell. I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Rikard Englund, enhetschefen Marielle Sjögren samt handläggaren Victor Aronsson (föredragande) och verksjurist Sofie Sandell deltagit.

